

DZIENNIK NARODOWY

wychodzi o godz. 8-ej rano z wyjątkiem poniedziałków i dni poświęconych

TEATR

Program do piątku 25 października

„VICTORIA”

Czyn i jego cień

3 blondynki

Początek w dnie powszednie od g. 6-ej, w dnie świąteczne od g. 4-ej.

Tragedja w 5 aktach, wykonana przez najlepszych artystów kopenhaskich.

Komedja w 3-ach aktach

KINO

Nowy program od czwartku 24 do niedzieli 27 października włącznie

„CZARY”

Wykleta córka

Walki napowietrzne

Początek w dnie powszednie o g. 5-ej, w dnie świąteczne o g. 3-ej.

Opowiadanie z życia żydów ortodoksów w 5 aktach w wykonaniu pierwszorzędných artystów warszawskich

Niezwykle ciekawe zdjęcie walk napowietrznych w obecnej wojnie.

PANORAMA

Program od niedzieli 20 do soboty 26 października

„FOTOPLASTIKON”

Jezioro Garda-Kapri

Ul. Kaliska l. 20 (vis à vis poczty)
Otwarta codziennie od 6—10 wiecz.

i wiele innych prześlicznych widoków w kolorach

BANK HANDLOWY W WARSZAWIE

otworzył w dn. 24 b. m.

ODDZIAŁ W PIOTRKOWIE

przy ul. Bykowskiej Nr. 65

Oddział załatwia wszystkie operacje bankowe objęte ustawą Banku
Bank Handlowy w Warszawie posiada Instytucje Centralne w Warszawie, oraz Oddziały w Polsce: Będzin, Częstochowa, Kalisz, Kielce, Kutno, Lublin, Łódź, Ostrowiec, Piotrków, Radom, Radomsk, Sosnowice, Włocławek, Zawiercie. Oddziały zagranicą: Kijów, Piotrogród.

2-ga LOTERJA KLASYCZNA NA RZECZ TOWARZYSTW KULTURALNO-OSWIATOWYCH

23,500 Losów na które pada połowa, t. j. 11,500 wygranych i 5 premji

CO DRUGI LOS WYGRYWA

Ciągnięcie I-ej klasy -10 i 13 stycznia 1919 roku.

Zarząd, Warszawa, Królewska 23. 1718

WĘGRY NA PRZEŁOMIE

Burzliwe sceny w Sejmie. Dymisja rządu. Pokój najpilniejszą koniecznością.

Budapeszt (BK) Izba posłów kontynuowała debatę nad prowizorium budżetowym.

Posel Brantsch (sas) imieniem niemieckonarodowych usposobionych węgrov przedstawia do uchwalenia wnioski, w którym ci żądają zatwierdzenia prawa używania swej narodowej kultury, swego niemieckiego języka ojczystego we wszystkich gałęziach życia publicznego.

Posel Ludwik Csillagi (partja rządowa) domaga się nowej organizacji węgrowskiej siły zbrojnej, odwołania wszystkich węgrowskich ofic rów i żołnierzy z formacji wojskowych austriackich.

Posel Dezyderjusz Polonyi (partja hr. Karoly'ego) oświadcza, że jego partja była zawsze przekonana, że końcowe zwycięstwo

Niemiec nie było by z korzyścią dla Węgrov.

Posel hr. Apponyi głosować będzie za prowizorium budżetowym, chociaż do rządu tego nie ma zaufania, bo pragnie utrzymania pokoju wewnętrznego.

Wskazując na formułę Wilsonską oświadcza mówca: Państwo czeskie zostało zrealizowane i Węgrov nie mają żadnej podstawy opowiadać się przeciw dążnościom Czechów do samodzielności. Ale słowacy są najlojalniejszym nie-madziarskim narodem Węgrov. Jest naglącą ochrona węgrowskich granic (burzliwe oklaski). Sytuacja jest trudna, ale nie beznadziejna. Ten stan rzeczy musi być przestregany przed jakąkolwiek dwuznaczo-

ścią. Sankcja fragmatyczna w zupełności zostaje utrzymana w mocy. Ochrona wzajemności istnieje tak długo, dopóki Najjaśniejszy Pan jeszcze ma kraje, dla których ważne jest następstwo dziedziczne, tak, jak dla Węgrov. Musimy stać na gruncie ustawowym i od podstawy tej ani na krok nie ustępować (burzliwe oklaski na lewicy i prawicy).

Mówca określa prowadzenie dalszej akcji pokojowej za nagłce. Musi się wybrać drogę, któraby prowadziła najszybciej do najkorzystniejszych rezultatów. Jeżeli droga, którą otworzył Wilson, nie jest do przejścia lub do przejścia powolnego, to możemy inną drogę wybrać. Nie możemy się wiązać jednym systemem. Szybkie rozpoznanie się i szybka zmiana poprawi sytuację.

Burzliwe sceny

Podczas następnej mowy posla Balla (partja hr. Karoly'ego) woła poseł Meszko: W Debreczynie podczas przyjęcia króla grała partja Karoly'ego hymn austr. »Boże wspieraj«.

Ten wykrzyk wywołuje kolosalną burzę w partji Karoly'ego, tak, że prezydent musiał przerwać posiedzenie.

Po podjęciu obrad oświadcza prezydent na podstawie porozumienia z rządem, że podczas przyjęcia króla w Debreczynie grany był tylko hymn węgrowski. Gdyby się jednak przecież miało potwierdzić, że istotnie jakaś władza wojskowa popełniła nietakt w Debreczynie i wśród dzisiejszych stosunków kazała być grać »Boże wspieraj« podczas przybycia króla, to nietakt ten zostaje napiętnowany ze stoica przydyjalnego Izby posłów.

Wojska chorwackie opanowały Fiume

Poczem poseł Balla kontynuuje swoją mowę, w ciągu której hr. Karolyi wręcza mu depeszę tej treści, że dzisiaj rano w Fiume chorwacki pułk piechoty nr. 79 wdarł się do tamtejszych koszar honwedów i rozbroił honwedów. Gmachy publiczne zostały

obsadzone przez kroatów; kierownik prokuratorji pojmany został jako jeniec. Chorwaci wtargnęli do więzień i oswobodzili aresztantów. Policja stawiała opór, jednak po krótkiej walce ulicznej została pokonana. Dworzec kolejowy w Fiume został obsadzony przez chorwatów, szyny porozrywane. Gubernator prosi telefonicznie o pomoc wojskową.

Czytaniu tej depeszy towarzyszyły burzliwe okrzyki oburzenia. Wśród ogólnego podniecenia prezydent zawiesił posiedzenie.

O ustąpieniu rządu

Posłowie udają się do wielkiej sali osobnej, gdzie wygłaszane są liczne mowy. Posłowie z partji hr. Karoly'ego domagają się ustąpienia rządu Weckerlego i zastąpienia go przez rząd, któryby miał zaufanie całego kraju.

W rządzie nowym powinni wziąć udział także i socjalni demokraci, aczkolwiek w parlamencie nie są oni obecnie reprezentowani.

W końcu wracają posłowie do sali obrad i po godzinie 9 wieczór posiedzenie na nowo podjęto.

Oświadczenie premjera

Prezydent ministrów dr. Weckerle oświadcza: Z godziny na godzinę walą się na nas coraz trudniejsze stosunki i tylko przez zjednoczenie wszystkich sił narodowych może być grożące nieszczęście odwrócone i mogą być urzeczywistnione te wielkie cele, które w interesie integralności kraju, zabezpieczenia jego jednolitości bezwarunkowo urzeczywistnione być muszą. Wśród takich okoliczności mam zamiar zjawić się jutro przed Najjaśniejszym Panem z oświadczeniem, że wśród danych stosunków nie uważam za wskazane prowadzić dalej spraw i zgłoszę moją dymisję. (Ożywione potakiwania wśród partji Karolyego). Zaproponuję Najjaśniejszemu Panu utworzenie nowego rządu przy udziale wszystkich stronnictw Izby, ewentualnie także partji, nie reprezentowanych w Izbie.

Premjer wskazuje dalej, że odmienne

